

svého díla v tom kterém státě ochrany v něm rozsáhlejší než sami tuzemci.

4. Úřední zpráva uveřejněná v „Le Droit d'auteur“, orgánu to Bernské unie pro ochranu děl literárních a uměleckých, uvádí státy, které byly členy Unie počátkem r. 1927. Některé z nich jsou členy jen s určitými výhradami. Státy, jichžto členství jest bezvýhradným, uvedeny jsou v následujícím tu výpočtu proloženým tiskem. Členy jsou: Belgie, Brasilie, Bulharsko, Československo, Dánsko, Francie s Alžírskem, Syrií a Libanonem, Gdansk, Haiti Nizozemsko s nizozem. Indií, Curaçao a Surinamem, Itálie, Japonsko, Liberia, Lucembursko, Maďarsko, Maroko, Monako, Německo, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Švýcars, Velká Británie s koloniemi, državami, protektoráty a Palestinou.

Poznámka o literatuře.

Prací zabývajících se novým právem jest posud ovšem poskrovnu. Cenný komentář nového zákona vydán drem J. Löwenbachem pod titulem „Právo autorské“ (Praha, „Čsl. kompas“ 1927), na který lze odkázati též co do údaje literatury o dřívějším našem právu autorském, jakož i co do pojednání již novému právu věnovaných (zejm. článků Červinky, Gellnera, Löwenbacha, Mayr-Hartinga). Zpráva podaná Hermannem-Otavským v r. 1926 Pražské konferenci „Mezinárodní asociace literární a umělecké“ o reformě čsl. práva autorského vyšla též jako článek v „Bulletin de droit tchécoslovaque“ 1926, čís. 4. — Viz nyní též Sommer v čas. „Bratislava“.

Karel Hermann-Otavský.

Banka Národní Československá

viz Národní banka Československá.

Bankéři

viz Podniky bankovní.

Banky.

I. Pojem. — II. Akciové banky. — III. Zemské úvěrní ústavy.

I. Zákonné definice pojmu „b-a“ není. Posuzují-li se b. ve smyslu národohospodářském jako podniky zprostředkující úvěr a obstarávající platy, náleží k nim veškeré právní subjekty takový podnik provozující, aniž by tu činila rozdílu jich právní konstrukce. V duchu platného práva, jak zrcadlí se v judikatuře (viz zejména nálezy b. v.

nejv. soudu z 22. V. 1906, č. 8513) a jak jej hledí stělesniti nejnovější legislativní tendence, přísluší však název b-a jedině těm podnikům svrchu dotčeného rázu, které jsou právně organisovány tak, že stabilita jich vlastního provozovacího kapitálu se jeví zajištěnou státním vlivem. Z bankovních útvarů u nás existujících spadáji pod toto právní pojmové ohrazení jednak akciové společnosti provozující bankovní a peněžní obchody, t. j. a k c i o v é b a n k y (§ 6 zák. č. 239/1924 Sb.), jednak t. zv. z e m s k é ú v ě r n í ú s t a v y; oba pojmové znaky — předmět podnikání a státním vlivem zaručenou stabilitu kapitálu — nesou arcit též spořitelny (viz Spořitelny) a okresní záložny hospodářské (viz Záložny okresní hospodářské), nelze jich však k b-ám v právním slova smyslu čítati, hledíc k zákonné úpravě jich názvu (viz § 3 zák. č. 302/1920 Sb., resp. § 1 zák. č. 128/1924 Sb.). Státním vlivem zaručené kapitálové stability nemají úvěrní společenstva (záložny) a bankovní podniky provozované veřejnými obchodními společnostmi, společnostmi komanditními a jednotlivci, proč se jim upírá právo užívati výrazu „banka“ jako firemního přídomeku a ve vnějším označení podniku; totéž platí v celku o bankovních podnicích společností s ručením obmezeným, neboť podle vládního nařízení č. 465/1920 přísluší státní správě vliv na jejich kapitálovou strukturu toliko při zřízení společnosti nebo při zvýšení kmenového kapitálu, nikoli však při jeho snížení.

II. Akciové b.

A. O r g a n i s a c e. Akciové b., mezi nimiž co do národohospodářského významu a v jistých směrech odlišné právní úpravy zaujímá zvláštní postavení b-a cedulová (viz B-a národní Československá), řídí se týmiž organizačními principy jako společnosti akciové vůbec (viz heslo Společnosti) s odchylkami níže vyličenými, jež přivodily tak řečené zákony na ochranu vkladatelů (zák. č. 237—241/1924 Sb.). Tyto odchylky vztahují se na regulaci místního rozšiřování bank, na úpravu provozu jejich obchodů, na rozšíření působnosti a zvýšení zodpovědnosti jejich správních orgánů a na vybudování vnitřní a vnější kontroly.

a) Akciové b. mohou zřizovati n o v é p o b o č n é z á v o d y (podle pojetí praxe spadáji sem netoliko pobočky, nýbrž i expositury, platebny, jednatelství atp.) jedině se svolením státní správy (§ 6 zák. č. 239/1924), čímž se má zabrániti jednak